

EURÓPSKA
KOMISIA

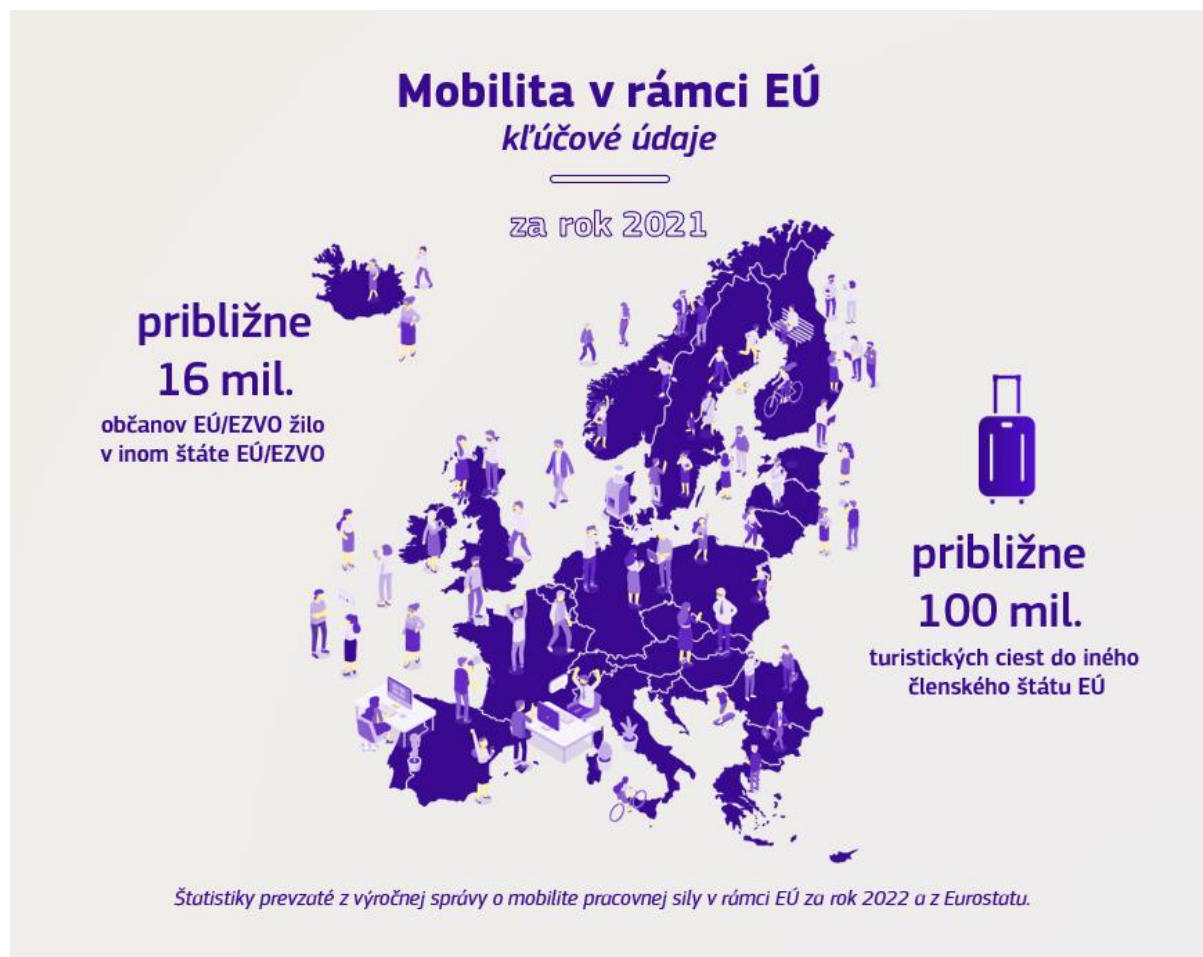
V Bruseli 6. 9. 2023
COM(2023) 501 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o digitalizácii v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia: uľahčenie voľného pohybu
na jednotnom trhu**

1. Úvod

Tento rok si pripomíname **30. výročie jednotného trhu¹ a občianstva Európskej únie**, čím sa upriamuje pozornosť na **právo na voľný pohyb ako významný úspech európskej integrácie**. Viac ako 55 % občanov sa domnieva, že toto právo je prínosom pre európsku integráciu, trhy práce a jednotlivcov vo všeobecnosti, pričom 84 % občanov si myslí, že je prínosné pre hospodárstvo ich krajiny². Mobilita v rámci EÚ umožňuje ľuďom spoznať Európu, získať prístup k väčšiemu množstvu príležitostí v oblasti vzdelávania, práce a života, ako aj možnosť nadobudnúť nové zručnosti. Zároveň prispieva k zvyšovaniu produktivity a riešeniu nedostatku pracovnej sily a požadovaných zručností³.

Pravidlami koordinácie sociálneho zabezpečenia⁴, pochádzajúcimi z úplného začiatku európskej integrácie, sú chránené práva ľudí na sociálne zabezpečenie pri pohybe v rámci Európy. Zaručujú, že ľudia naďalej dostávajú svoje dávky (ako sú dávky v starobe, dávky v nezamestnanosti alebo rodinné dávky) a majú nárok na zdravotnú starostlivosť aj keď cestujú

¹ Oznámenie Komisie: 30 rokov jednotného trhu.

² Prieskumy Eurobarometra: Mobilita v rámci EÚ po pandémie, k dispozícii na tomto odkaze: Mobilita pracovnej sily v rámci EÚ po pandémie – december 2022 – prieskum Eurobarometra (europa.eu), a [Občania Európskej únie a demokracia – júl 2020](#).

³ Výskumná služba Európskeho parlamentu (2020) – *Coronavirus and the cost of non-Europe* (Koronavírus a náklady spojené s neurópskym riešením) a Ekonomické prehľady vypracované OECD: Eurozóna 2021, OECD Publishing, Paríž.

⁴ Nariadenie (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenie (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004. Tieto nariadenia sa uplatňujú aj na Nórsko, Island, Lichtenštajnsko a Švajčiarsko. Osobitné pravidlá sú zavedené v rámci dohôd so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska.

alebo sa presťahujú do inej krajiny EÚ. O modernizácii týchto pravidiel v súčasnosti rokuje Európsky parlament a Rada EÚ⁵.

Zároveň však stále existuje **veľký potenciál na zlepšenie koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia a na podporu spravodlivej mobility pracovnej sily prostredníctvom ďalšej digitalizácie** tejto oblasti v rámci úsilia urýchliť digitálnu transformáciu v Európe, znížiť administratívnu záťaž a zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva.

V cezhraničných situáciách občania a podniky často čelia výzvam pri svojich interakciách s inštitúciami sociálneho zabezpečenia, inšpektorátmi práce a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Postupy na preukázanie a overenie nárokov na sociálne zabezpečenie môžu byť časovo a administratívne náročné, keďže sa pri nich často vyžaduje fyzická prítomnosť a fyzické dokumenty – „prenosné dokumenty“⁶, a to vrátane európskeho preukazu zdravotného poistenia (EPZP). Spoločnosti môžu čeliť administratívnym nákladom a prekážkam, najmä pri vysielaní svojich zamestnancov na dočasnú prácu do zahraničia⁷. Tieto prekážky môžu mať odrádzajúci účinok na občanov, ktorí chcú uplatňovať svoje právo na

⁵ KOM(2016) 815 final.

⁶ Pozri – [Práva sociálneho zabezpečenia – štandardné formuláre – Your Europe \(europa.eu\)](#).

⁷ Administratívna záťaž, ktorú spôsobujú pravidlá týkajúce sa vysielania pracovníkov do zahraničia, je jednou z hlavných prekážok jednotného trhu podľa [Zoznamu prekážok vypracovaného Komisiou](#) v roku 2020.

voľný pohyb, ako aj na spoločnosti pripravené podnikat' v zahraničí a využívať výhody jednotného trhu. Na Konferencii o budúcnosti Európy a v panelovej diskusii občanov o vzdelávacej mobilite boli uvedené ako dôležité témy pre občanov⁸.

Napriek iniciatívam zavedeným v posledných rokoch s cieľom zlepšiť výmenu informácií čelia inštitúcie sociálneho zabezpečenia, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a inšpektoráty práce aj ťažkostiam spojeným s prístupom k údajom a s ich výmenou z dôvodu nedostatočnej interoperability medzi vnútroštátnymi systémami. Náklady vznikajú napríklad aj v súvislosti s vydávaním a overovaním dokumentov týkajúcich sa nárokov, s potrebou pravidelne ich nahrádzať a s rizikom podvodov a chýb spojených s prenosnými dokumentmi a nesprávnym používaním preukazu EPZP⁹.

Európsky parlament¹⁰, členské štáty, inštitúcie sociálneho zabezpečenia a sociálni partneri takisto požadovali opatrenia na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s cieľom ďalej zjednodušiť postupy pre ľudí a podniky, obmedziť administratívne prekážky a prejsť na interoperabilnejšie, prepojenejšie a automatizovanejšie systémy sociálneho zabezpečenia. To bolo jedným z hlavných záverov konferencie na vysokej úrovni s názvom Digitalizácia v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia (ESSPASS) a pracovných preukazov, ktorá sa konala 1. marca 2023, spolu s požiadavkou na väčšiu jasnosť, pokiaľ ide o rôzne iniciatívy EÚ a to, ako sa navzájom dopĺňajú.

S cieľom reagovať na tieto výzvy a riešiť problémy, ktorým čelia občania a podniky, sa v tomto oznámení uvádza prehľad existujúcich iniciatív v rámci celkového digitálneho prostredia a navrhujú sa v ňom ďalšie opatrenia, ktoré sa majú prijať v krátkodobom a strednodobom horizonte.

Ďalšou digitalizáciou tejto oblasti sa môžu/môže:

- znížiť administratívne prekážky a náklady pre mobilných občanov a podniky vykonávajúce činnosť v zahraničí vrátane malých a stredne veľkých podnikov (SME) prostredníctvom zlepšenej digitálnej používateľskej skúsenosti pri interakcii s verejnými orgánmi na účely sociálneho zabezpečenia,
- zvýšiť kvalita verejných služieb a efektívnosť procesov koordinácie sociálneho zabezpečenia,
- zlepšiť výmenu informácií a spolupráca medzi inštitúciami prostredníctvom lepšej interoperability, automatizácie a výmeny údajov,
- znížiť riziko chýb a podvodov v oblasti sociálneho zabezpečenia vrátane podvodov súvisiacich s falšovaním dokumentov, čím sa posilní ochrana ľudí a spravodlivá mobilita pracovnej sily.

Toto oznámenie prispieva k úsiliu EÚ urýchliť digitálnu transformáciu Európy a podporiť prístup k digitalizácii orientovaný na človeka. Kľúčovým cieľom **politického programu**

⁸ [Konferencia o budúcnosti Európy – správa o konečnom výsledku](#) a [odporúčanie č. 20 z panelovej diskusie o vzdelávacej mobilite](#).

⁹ Viac informácií o prípadoch podvodov a chýb spojených s prenosnými dokumentmi a nevhodným používaním preukazu EPZP: [Fraud and error in the field of EU social security coordination \(Podvody a chyby v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia v EÚ\)](#) a [Cross-border healthcare in the EU under social security coordination \(Cezhraničná zdravotná starostlivosť v EÚ v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia\) – referenčný rok 2021](#).

¹⁰ Pozri uznesenia Európskeho parlamentu: [P9_TA\(2020\)0371](#); [P9_TA\(2020\)0284](#); [P9_TA\(2021\)0007](#); [P9_TA\(2021\)0249](#); [P9_TA\(2020\)0176](#); [P9_TA\(2021\)0473](#); [P9_TA\(2023\)0203](#).

Digitálne desaťročie¹¹ je zabezpečiť, aby naše digitálne prostredie bolo inkluzívne a aby verejné služby, služby zdravotnej starostlivosti a opatrovateľské služby boli prístupné v dôveryhodnom a bezpečnom online prostredí pre každého. V programe sa stanovujú konkrétne ciele v oblasti digitalizácie verejných služieb, najmä 100 % kľúčových verejných služieb dostupných online do roku 2030. Politický program Digitálne desaťročie zahŕňa aj ciele týkajúce sa digitálnych zručností, napríklad cieľ, aby 80 % osôb vo veku 16 – 74 rokov malo aspoň základné digitálne zručnosti. Zlepšenie digitálnych zručností je jedným z hlavných cieľov **Európskeho roku zručností**¹².

V **Európskom vyhlásení o digitálnych právach a zásadách**¹³ sa opätovne potvrdzuje ústredná úloha ľudí pri digitálnej transformácii, pričom sa zdôrazňuje význam ochrany údajov a bezpečnosti, ako aj inkluzívnosti a prístupnosti. Ľudia by takisto mali mať možnosť vybrať si, či chcú používať digitálne nástroje alebo nie.

2. Využitie príležitostí, ktoré prináša digitalizácia, na podporu voľného pohybu a spravodlivej mobility pracovnej sily

2.1. Medziodvetvové iniciatívy EÚ relevantné pre koordináciu sociálneho zabezpečenia

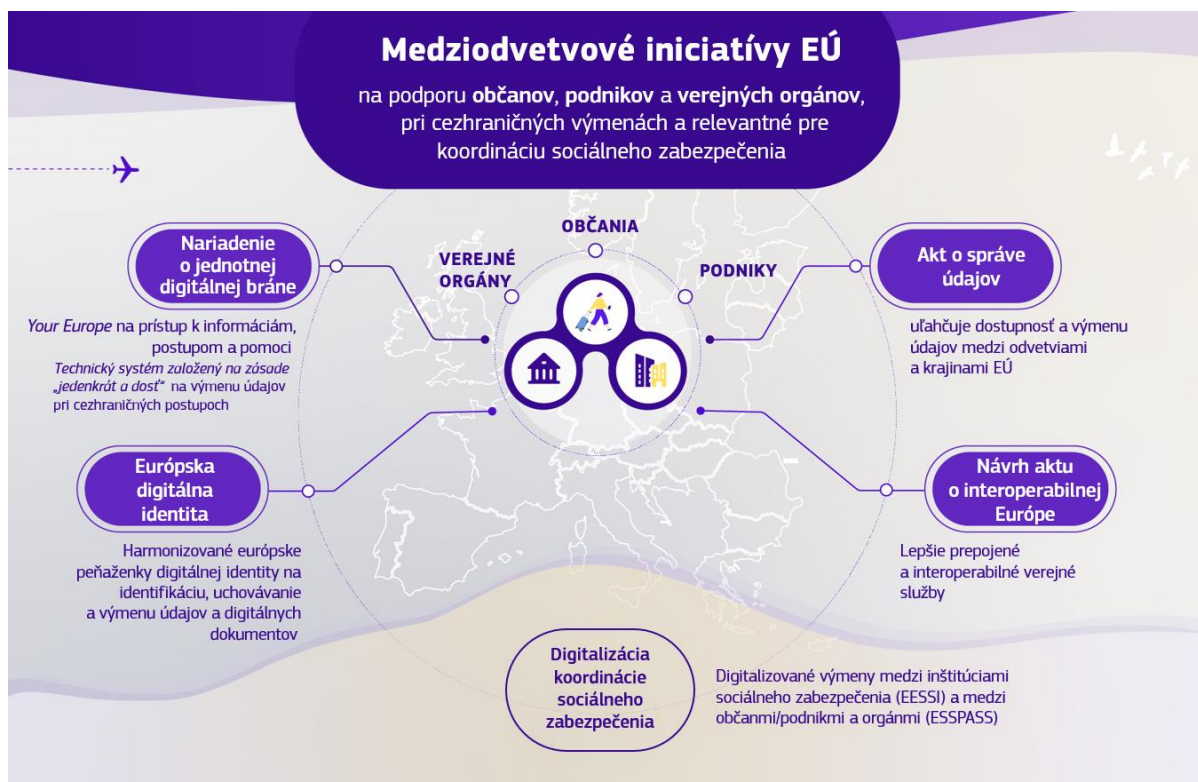
Digitalizácia verejných služieb má zásadný význam pre budovanie modernej a efektívnej verejnej správy, ktorá reaguje na potreby občanov a podnikov – tým, že im poskytuje prístupnú a bezproblémovú digitálnu používateľskú skúsenosť –, a prispieva k úspechu jednotného európskeho trhu.

Na úrovni EÚ sa vynaložilo značné úsilie s cieľom pokračovať v tomto rozvoji. Viaceré medziodvetvové iniciatívy EÚ na podporu rozvoja cezhraničných verejných služieb poskytujú dobré základy pre ďalšiu digitalizáciu v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia.

¹¹ [Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030](#). Podľa nedávneho prieskumu [Eurobarometra](#) si 74 % občanov EÚ myslí, že do roku 2030 budú digitálne technológie v ich živote dôležité, najmä pokiaľ ide o prístup k službám online, a to aj v iných krajinách EÚ.

¹² [Európsky rok zručností](#).

¹³ [Európske vyhlásenie o digitálnych právach a zásadách](#).

V **nariadení o jednotnej digitálnej bráne**¹⁴ sa od členských štátov požaduje zabezpečiť, aby občania a podniky mali do 12. decembra 2023 možnosť prístupu k 21 administratívnym postupom a možnosť dokončiť ich plne online¹⁵, a to s prístupom k vnútroštátnym postupom prostredníctvom **webového sídla Your Europe**¹⁶, a aby im bol výsledok postupu doručený elektronicky. Tri z týchto postupov súvisia s oblasťou koordinácie sociálneho zabezpečenia: žiadosť o určenie právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia uplatniteľných na držiteľa (ktorej výstupom je prenosný dokument A1), žiadosti o vydanie európskeho preukazu zdravotného poistenia a žiadosti o výpočty v súvislosti s dôchodkom.

Vyvíja sa **technický systém založený na zásade „jedenkrát a dost“** s cieľom umožniť vnútroštátnym orgánom automatickú výmenu dokumentov a informácií potrebných na týchto 21 postupov, ako sa vyžaduje v nariadení o jednotnej digitálnej bráne. Cieľom je opakované použitie informácií, ktoré iné správne orgány v Európe už majú k dispozícii v elektronickej forme, aby na občanov ani podniky nebola kladená žiadna dodatočná záťaž.

Rámec pre európsku digitálnu identitu¹⁷ umožní ľuďom a podnikom identifikovať sa a uchovávať vo svojej európskej peňaženke digitálnej identity širokú škálu dokumentov v elektronickej formáte, napríklad vodičské preukazy, elektronické recepty (erecepty) a iné

¹⁴ [Nariadenie \(EÚ\) 2018/1724](#) o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012.

¹⁵ Tieto postupy sa vzťahujú na situácie relevantné pre prácu, štúdium, odchod do dôchodku, presťahovanie sa do inej krajiny alebo pre podnikanie (vo vnútroštátnom aj v cezhraničnom kontexte), pričom postupy ako registrácia vozidla alebo žiadosť o dôchodok budú plne digitalizované a odstráni sa potreba administratívnej práce.

¹⁶ https://europa.eu/youreurope/index_sk.htm.

¹⁷ Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014, pokiaľ ide o stanovenie rámca pre európsku digitálnu identitu. Európsky parlament a Rada dosiahli 29. júna 2023 predbežnú politickú dohodu o tomto návrhu.

lekárske dokumenty, dokumenty týkajúce sa vzdelania a odbornej kvalifikácie, a potvrdenia o sociálnom zabezpečení.

Navrhovaným aktom o interoperabilnej Európe¹⁸ sa vytvorí rámec spolupráce pre verejnú správu v celej EÚ s cieľom dohodnúť sa na spoločných riešeniach interoperability a prispieť k zvýšeniu ich opakovaného používania pri tvorbe cezhraničných verejných služieb. Pre ľudí aj podniky budú prínosom efektívnejšie verejné služby vďaka zvýšenej interoperabilite, lepšie vzájomne prepojené verejné správy a zlepšená výmena údajov v rámci všetkých sektorov a krajín EÚ.

2.2. Digitálne iniciatívy v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia

Okrem medziodvetvových iniciatív EÚ boli začaté konkrétne iniciatívy s cieľom digitalizovať koordináciu sociálneho zabezpečenia a reagovať na výzvy v tejto oblasti.

Významný pokrok sa v posledných rokoch dosiahol v oblasti elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení medzi inštitúciami. Komisia a členské štáty začali pracovať aj na ďalšom zlepšovaní interakcií medzi ľuďmi/podnikmi a inštitúciami sociálneho zabezpečenia, inšpektorátmi práce a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, pričom zjednodušili postupy a znížili administratívnu záťaž pre všetky zapojené strany.

2.2.1. Efektívnejšie vybavovanie cezhraničných prípadov medzi inštitúciami: systém EESSI

Ako sa vyžaduje v pravidlách koordinácie sociálneho zabezpečenia EÚ¹⁹, systém **elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI)** je vybudovaný s cieľom zabezpečiť rýchlu a bezpečnú výmenu informácií medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia v rámci celej Európy, čím sa nahradí komunikácia v papierovej forme.

Projekt EESSI sa začal v roku 2008. Od svojho spustenia v roku 2019 systém EESSI umožňuje rýchlejšie, efektívnejšie a presnejšie vybavovanie prípadov v oblastiach a podoblastiach sociálneho zabezpečenia, na ktoré sa vzťahujú pravidlá EÚ o koordinácii (ako je určenie uplatniteľných právnych predpisov, nemocenské dávky, pracovné úrazy, dôchodky, dávky v nezamestnanosti a rodinné dávky).

Cieľom je uľahčiť cezhraničnú ochranu práv v oblasti sociálneho zabezpečenia umožnením rýchlejšieho vybavovania prípadov, výpočtu a výplaty dávok (napr. dôchodkové práva v prípade ľudí, ktorí pracovali vo viacerých krajinách; rodinné dávky a dávky v nezamestnanosti).

Týmto systémom sa štandardizuje výmena informácií a zlepšuje efektívnosť procesov sociálneho zabezpečenia a administratívna spolupráca medzi krajinami a ich inštitúciami sociálneho zabezpečenia bez toho, aby to malo vplyv na ktorúkoľvek z osobitných funkcií základných vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia.

¹⁸ Návrh nariadenia, ktorým sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vysokej úrovne interoperability verejného sektora v celej Únii.

¹⁹ Pozri články 78 a 79 nariadenia (ES) č. 883/2004 a články 4 a 95 nariadenia (ES) č. 987/2009.

Skúsenosti so systémom EESSI poukázali na zložitosť digitalizovania cezhraničných procesov so zapojením tisícok inštitúcií sociálneho zabezpečenia a všetkých podoblastí sociálneho zabezpečenia. Napriek odhodlaniu, času a investíciám, ktoré členské štáty vynaložili na návrh, vývoj a spustenie rozsiahleho digitálneho riešenia na koordináciu sociálneho zabezpečenia v rámci celej EÚ, je pokrok na úrovni EÚ pomalý²⁰.

Hoci systém EESSI v súčasnosti funguje vo všetkých 32 zúčastnených krajinách a už teraz zjednodušuje vybavovanie prípadov v prospech ľudí pohybujúcich sa v EÚ, niektoré krajiny musia ešte prijať kroky na dokončenie implementácie systému na vnútroštátnej úrovni. Týka sa to najmä preplácania nákladov na zdravotnú starostlivosť medzi krajinami. Dovtedy, kým nebudú tieto konečné kroky prijaté, treba v prípade daných procesov používať alternatívne spôsoby komunikácie mimo systému. Vyplýva z toho povinnosť pre trinásť krajín, ktoré už plne zaviedli systém EESSI²¹, zachovávať súbežné procesy založené na papierových dokumentoch na účely transakcií s krajinami, ktoré ešte nie sú pripravené.

²⁰ Od začatia projektu v roku 2008 sa okrem vnútroštátnych zdrojov sprístupnilo na podporu vývoja systému EESSI viac ako 120 miliónov EUR z rozpočtu EÚ.

²¹ Týchto 13 krajín dokáže uskutočňovať elektronickú výmenu vo všetkých sektoroch sociálneho zabezpečenia a so všetkými inštitúciami: BG, DK, EE, FR, CY, LV, HU, MT, PT, SE a IS, NO a UK.

Prioritou je dokončenie plného spustenia systému EESSI²². Komisia naďalej pomáha členským štátom pri jeho implementácii. Spolupracuje s nimi s cieľom zlepšiť systém a jeho procesy.

Používanie systému EESSI pomôže podporiť aj Európsky orgán práce (ELA)²³. Orgán ELA plánuje spustiť program spoločného učenia a porozumenia zameraný na účinnejšie používanie systému EESSI.

Komisia vyzýva členské štáty, aby:

- urýchlili implementáciu systému EESSI, aby sa zabezpečilo, že systém bude plne implementovaný najneskôr do konca roka 2024.

Komisia vyzýva orgán ELA, aby:

- v roku 2024 spustil program spoločného učenia a porozumenia týkajúci sa systému EESSI.

Komisia:

- bude pracovať s členskými štátmi s cieľom urýchliť ich činnosti v oblasti implementácie zabezpečiť štvrt'ročné monitorovanie a podávanie správ o tejto činnosti na webovom sídle Európa²⁴.

Komisia bude v spolupráci s členskými štátmi:

- pokračovať v zlepšovaní fungovania a údržby systému EESSI s cieľom ďalej uľahčiť inštitúciám sociálneho zabezpečenia jeho používanie.

2.2.2. Uľahčovanie interakcií mobilných občanov s vnútroštátnymi orgánmi v rámci celej Európy: iniciatíva ESSPASS

Hoci je zlepšenie elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení medzi inštitúciami mimoriadne dôležité, je len prvým krokom. Digitalizácia by mala byť prínosná pre všetkých, najmä pre občanov a podniky, aby sa zjednodušením postupov a znižovaním administratívnej záťaže ďalej uľahčilo uplatňovanie ich práv na jednotnom trhu.

Na tento účel bolo v rámci Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv²⁵ oznámené spustenie pilotného projektu **európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia (ESSPASS)** s cieľom preskúmať digitálne riešenie na overovanie dokumentov týkajúcich sa nároku občanov na sociálne zabezpečenie v iných krajinách EÚ (t. j. prenosné dokumenty vrátane preukazu EPZP). To by malo ľuďom uľahčiť uplatňovanie ich práv sociálneho zabezpečenia pri cestovaní či presťahovaní sa do iného členského štátu a práci v ňom a znížiť riziko chýb a podvodov. Mali by sa tým zjednodušiť aj postupy pre spoločnosti, napríklad pri vysielaní ich zamestnancov na dočasnú prácu do zahraničia (t. j. vysielanie pracovníkov).

Hoci systém EESSI umožňuje výmenu len medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia, preukaz ESSPASS by pomohol ľuďom cestujúcim alebo sťahujúcim sa do inej krajiny EÚ alebo spoločnostiam, ktoré podnikajú v zahraničí, digitálne komunikovať s inštitúciami sociálneho zabezpečenia a inými verejnými orgánmi, ako sú inšpektoráty práce

²² Plnou implementáciou systému EESSI by sa mohla účinne podporiť cezhraničná mobilita pracovnej sily, čo by prispelo k zvýšeniu odolnosti trhov práce voči hospodárskemu cyklu: [Ekonomické prehľady vypracované OECD: Eurozóna 2021](#), OECD Publishing, Paríž.

²³ Odôvodnenie 19 a článok 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1149, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce.

²⁴ Elektroniclá výmena informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) – Zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie – Európska komisia (europa.eu).

²⁵ Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv.

a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, vždy, keď je to potrebné.

Preukaz ESSPASS bude vychádzať z príslušných digitálnych iniciatív EÚ. Webové sídlo Your Europe poskytne občanom a spoločnostiam prípadné jednotné kontaktné miesto na podanie žiadosti o digitalizáciu dokumentov týkajúcich sa koordinácie sociálneho zabezpečenia podľa nariadenia o jednotnej digitálnej bráne. Rámec pre európsku digitálnu identitu a štandardizované európske digitálne peňaženky by sa po zavedení takisto využívali na identifikáciu mobilných občanov a na uchovávanie a výmenu digitálnych prenosných dokumentov vrátane preukazu EPZP.

To by bolo doplnené o preukaz ESSPASS tak, že sa inštitúciám sociálneho zabezpečenia, inšpektorátom práce a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti umožní v reálnom čase kontrolovať, či sú dokumenty platné alebo či nastali zmeny.

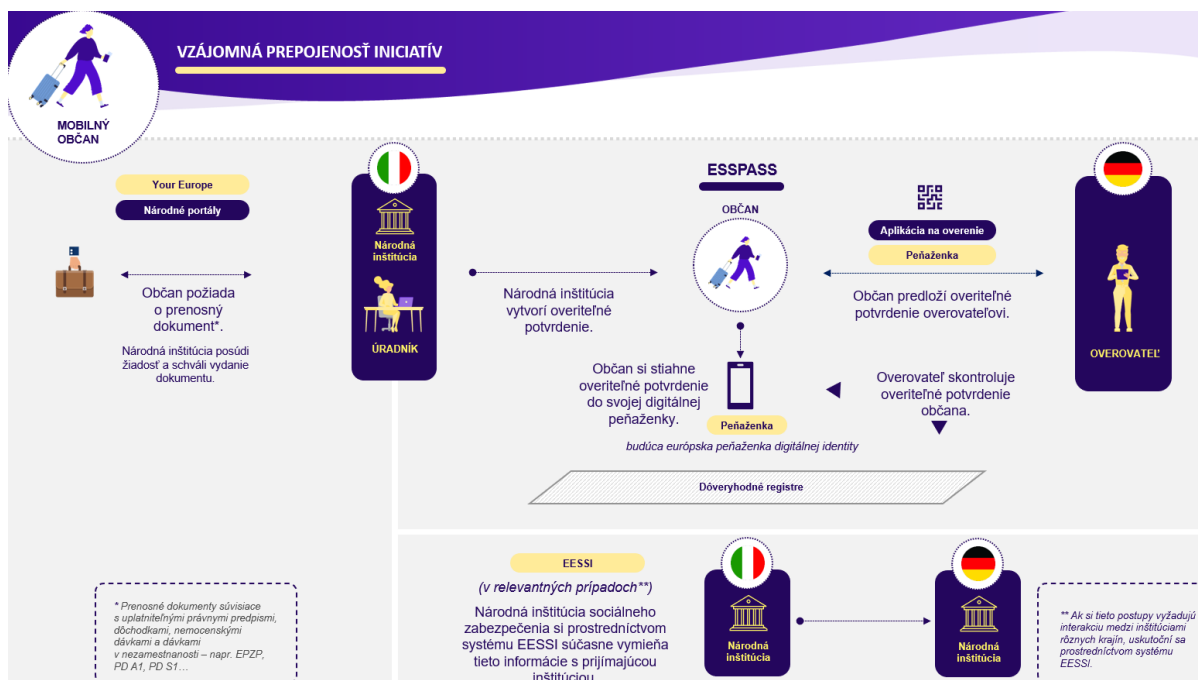
Príklady ciest

Ak sa dočasne nachádzate v zahraničí a potrebujete zdravotnú starostlivosť, vďaka pravidlám EÚ sa s vami bude zaobchádzať za rovnakých podmienok a sadzieb ako s miestnym obyvateľstvom. Lekár vás požiada, aby ste mu predložili svoj európsky preukaz zdravotného poistenia (EPZP). Vnútroštátne správne orgány sa potom postarajú o preplatenie nákladov. Môže sa však stať, že svoj preukaz zabudnete alebo stratíte. Určité problémy môžu nastať aj v súvislosti s tým, že nemocnica nedokáže overiť platnosť preukazu EPZP (napr. v prípade pochybností môže byť potrebná výmena ďalších informácií medzi príslušnými inštitúciami členských štátov).

- Pred odchodom na dovolenku do Španielska by Živa mala požiadať svoju zdravotnú poisťovňu v Slovinsku o vydanie digitálneho preukazu EPZP. Navštívi preto webové sídlo Your Europe (t. j. jednotnú digitálnu bránu), ktoré ju presmeruje na webové sídlo príslušnej inštitúcie.
- Inštitúcia vydá digitálny preukaz EPZP.
- Živa si jednoducho uloží preukaz EPZP vo svojej digitálnej peňaženke (t. j. budúcej európskej peňaženke digitálnej identity). Už viac nemusí mať pri sebe plastový preukaz.
- Ak bude Živa počas dovolenky potrebovať lekárske ošetrovanie, predloží svoj preukaz EPZP v nemocnici, aby preukázala, že má zdravotné poistenie v Slovinsku.
- Nemocnica môže prostredníctvom preukazu ESSPASS v reálnom čase overiť, že jej preukaz EPZP je platný (t. j. že bol vydaný príslušnou inštitúciou a neuplynula jeho platnosť). To umožňuje zvyšovať dôveru pri používaní preukazu EPZP a znižovať riziko odmietnutia zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Podľa pravidiel EÚ platí, že ak máte spoločnosť a chcete vyslať zamestnanca na dočasnú prácu do zahraničia (t. j. vyslaný pracovník), musíte požiadať o potvrdenie o tom, že zamestnanec/vyslaný pracovník podlieha právnym predpisom v oblasti sociálneho zabezpečenia (t. j. prenosný dokument A1). V prijímajúcej krajine môže inšpektor od vyslaného pracovníka požadovať, aby predložil toto potvrdenie. V niektorých prípadoch môže mať inšpektor pochybnosti, pokiaľ ide o platnosť dokumentu, a môže byť potrebná výmena ďalších informácií medzi orgánmi.

- Yiannis má spoločnosť a chce vyslať svojho zamestnanca Georgiosa, aby dočasne pracoval v Taliansku. Yiannis požiada príslušnú grécku inštitúciu o vystavenie digitálneho prenosného dokumentu A1. Navštívi webové sídlo Your Europe, ktoré ho presmeruje na vnútroštátne webové sídlo danej inštitúcie.
- Vnútroštátna inštitúcia sociálneho zabezpečenia overí žiadosť a, ak sú podmienky splnené, vydá digitálny dokument, ktorý sa prístupní Yiannisovi a Georgiosovi.
- Georgios si jednoducho uloží tento dokument vo svojej digitálnej peňaženke (t. j. budúcej európskej peňaženke digitálnej identity).
- Grécka inštitúcia sociálneho zabezpečenia súčasne informuje taliansku inštitúciu sociálneho zabezpečenia o danom vyslaní prostredníctvom systému EESSI.
- Taliansky inšpektor práce Nicola požiada Georgiosa, aby predložil prenosný dokument A1.
- Nicola s použitím preukazu ESSPASS uskutoční overenie dokumentu v reálnom čase. To umožňuje overiť platnosť dokumentu, čím sa zvyšuje dôvera.

Prípadné riešenie vo forme preukazu ESSPASS musí byť plne v súlade s právnymi predpismi EÚ v oblasti ochrany údajov, najmä so všeobecným nariadením o ochrane údajov²⁶, a s bezpečnostnými pravidlami. Na akékoľvek spracúvanie osobných údajov sa vyžaduje právny základ, čo zahŕňa aj situácie, keď sa už zozbierané a spracované údaje majú previesť/sprístupniť iným subjektom verejného alebo súkromného sektora. Okrem toho by sa mali spracúvať a sprístupňovať príslušným vnútroštátnym orgánom a dôveryhodným zainteresovaným stranám (napr. poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti v prípade preukazu EPZP) len údaje, ktoré sú nevyhnutne potrebné na overenie nárokov. Riešenie musí byť takisto

v súlade s požiadavkami na prístupnosť²⁷ a musí byť inkluzívne pre všetkých ľudí, najmä osoby so zdravotným postihnutím, staršie osoby a osoby, ktorým chýbajú digitálne zručnosti.

V rámci pilotného projektu preukazu ESSPASS v roku 2021 sa začala prvá fáza pilotných činností, ktorú spustila talianska inštitúcia sociálneho zabezpečenia „Istituto Nazionale della Previdenza Sociale“ so zameraním na digitalizáciu postupov súvisiacich s prenosným dokumentom A1. Na túto prvú fázu nadviazalo ďalších 13 členských štátov, najmä ako pozorovatelia. Z jej výsledkov vyplynulo, ako by preukaz ESSPASS mohol pomôcť uľahčiť životy mobilných občanov a podnikov poskytujúcich služby v zahraničí vrátane malých a stredných podnikov zjednodušením postupov a znížením administratívnej záťaže²⁸.

V nadväznosti na túto prvú fázu dve konzorciá inštitúcií členských štátov vykonávajú činnosti v oblasti preukazu ESSPASS a ďalšie pilotné projekty v oblasti vydávania a overovania prenosného dokumentu A1 a európskeho preukazu zdravotného poistenia²⁹ v rámci programu Digitálna Európa.

Komisia bude naďalej podporovať tieto konzorciá pri ich činnostiach a pomáhať zabezpečovať, aby tieto činnosti boli v súlade s inými digitálnymi iniciatívami EÚ.

Počas celého pilotného projektu, ktorý bude dokončený do roku 2025, a s cieľom prípadného rozsiahleho zavádzania digitálneho riešenia v celej Európe je zásadný ďalší pokračujúci konkrétny politický a finančný záväzok členských štátov.

Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby:

- vstúpili do týchto dvoch konzorcií inštitúcií členských štátov, ktoré uskutočňujú pilotné činnosti v oblasti digitálneho vydávania a overovania prenosného dokumentu A1 a preukazu EPZP.

Komisia:

- bude okrem spolufinancovania pomáhať konzorciám a poskytovať technické odborné znalosti až do dokončenia ich činností v roku 2025,
- v nadväznosti na prebiehajúce pilotné činnosti konzorcií rozhodne o ďalších krokoch, a to vrátane príležitosti zaviesť riešenie vo forme preukazu ESSPASS vo všetkých krajinách EÚ, a o tom, či si to bude vyžadovať legislatívny rámec.

2.3. Iné iniciatívy, ktoré uľahčujú voľný pohyb, mobilitu pracovnej sily a presadzovanie pracovného práva

²⁷ Pozri najmä smernicu (EÚ) 2016/2102 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora a smernicu (EÚ) 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb, najmä prílohu I.

²⁸ Tieto výsledky boli prezentované na konferencii o digitalizácii v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia a pracovných preukazov. Respondenti na dotazník na účely konferencie sa domnievali, že preukazom ESSPASS by sa významne prispelo k odstráneniu prekážok voľného pohybu a mobility pracovnej sily (56 %) a zjednodušili by sa postupy pre: občanov a pracovníkov (63 %), inštitúcie, inšpektoráty práce a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (66 %) a podniky (52 %). Takisto by sa ním prispelo k zníženiu chýb a podvodov v oblasti sociálneho zabezpečenia (61 %).

²⁹ Inštitúcie členských štátov, ktoré sú v konzorciu na základe rámca pre európsku digitálnu identitu (AT, BE, CZ, DK, DE, IE, IT, NL, PL, PT, ES, SE), pracujú na používaní európskych peňaženiek digitálnej identity na účely prenosného dokumentu A1 a preukazu EPZP (okrem iných prípadov použitia). Inštitúcie členských štátov, ktoré sú v konzorciu v rámci [európskej infraštruktúry služieb blockchainu](#) (AT, BE, DE, IT), ďalej skúmajú možnosti využitia tejto infraštruktúry a blockchainu na výmenu digitálnych dokumentov.

V súčasnosti sa vyvíjajú viaceré ďalšie systémy a nástroje na podporu mobility pracovnej sily, sociálnej ochrany, cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a presadzovania pracovného práva. Dopĺňajú systém EESSI a preukaz ESSPASS a sú zamerané na ďalšie uľahčenie mobility občanov a pracovníkov, zjednodušenie administratívnych postupov pre ľudí, podniky a vnútroštátne orgány a dodržiavanie práv pracovníkov.

Dôchodky 	S podporou Komisie sa vyvíja európska služba sledovania dôchodkov s cieľom poskytnúť mobilným pracovníkom kedykoľvek počas ich kariéry informácie o ich dôchodkových právach v členských štátoch, v ktorých pracovali. Vychádza z existujúcich vnútroštátnych systémov sledovania dôchodkov. Účelom je umožniť ľuďom robiť informované rozhodnutia o ich kariére a potrebe sporenia s cieľom zabezpečiť primeranejšie dôchodky.
Vysielanie pracovníkov³⁰ 	Komisia a členské štáty pracujú na spoločnej elektronickej forme vyhlásenia o vyslaní pracovníkov (elektronické vyhlásenie). Cieľom elektronického vyhlásenia je znížiť administratívnu záťaž podnikov a uľahčiť výmenu informácií s príslušnými orgánmi v členských štátoch a zároveň prispieť k boju proti podvodom a zneužívaniu.
Cezhraničná zdravotná starostlivosť 	Cieľom Komisie a členských štátov v rámci pripravovaného európskeho priestoru pre zdravotné údaje³¹ je dosiahnuť plné využívanie digitálnej infraštruktúry MyHealth@EU v celej Európe na výmenu ereceptov, patientskych sumárov, laboratórnych výsledkov, prepúšťacích správ z nemocnice a lekárskeho snímok. To by mohlo prispieť k zjednodušeniu administratívnych postupov spojených s preplácaním nákladov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť³². V roku 2023 funguje infraštruktúra MyHealth@EU už v jedenástich členských štátoch a v rámci nej sú k dispozícii služby týkajúce sa ereceptov a patientskych sumárov.

³⁰ [Smernica 2014/67/EÚ o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb.](#)

³¹ [Návrh nariadenia o európskom priestore pre zdravotné údaje.](#)

³² V rámci [smernice 2011/24/EÚ](#) o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Pracovné právo a pracovné podmienky

Sociálni partneri EÚ v sektore stavebníctva uskutočnia v rokoch 2023 – 2025 projekt s finančnou podporou Komisie s cieľom preskúmať potenciál pre interoperabilitu medzi pracovnými preukazmi a kartami sociálneho zabezpečenia rôznych krajín. Cieľom je uľahčiť presadzovanie pracovného práva a pracovných podmienok, zlepšiť transparentnosť a zabezpečiť spravodlivú mobilitu pracovnej sily.

3. Digitálny vývoj v členských štátoch vedúci k efektívnym cezhraničným procesom v oblasti sociálneho zabezpečenia

Úsilie EÚ a vnútroštátne úsilie musia ísť ruka v ruke, aby sa dosiahla úspešná digitalizácia koordinácie sociálneho zabezpečenia.

Všetky členské štáty skúmajú spôsoby, ako zjednodušiť procesy a umožniť efektívnejšie poskytovanie služieb, hoci pokrok v rámci Európy a medzi rôznymi vnútroštátnymi sektormi sociálneho zabezpečenia nie je rovnaký³³.

Mnohé krajiny začali digitalizovať riadenie a poskytovanie sociálnej ochrany prostredníctvom zjednodušených jednotných portálov, automatizovaných procesov (aj na účely prístupu k niektorým dávkam), dôchodkových kalkulačiek a vopred vyplnených formulárov žiadostí. Tento **vývoj na vnútroštátnej úrovni** nielen prispieva k zlepšeniu prístupnosti a efektívnosti vnútroštátnych systémov sociálnej ochrany a zabezpečenia, ale **je nevyhnutný aj na účely efektívnejších digitalizovaných cezhraničných procesov v oblasti sociálneho zabezpečenia**. Takisto pomáha zlepšovať fungovanie systému EESSI a spracovanie prípadov jednotlivých osôb.

Členské štáty musia zabezpečiť, aby ich vnútroštátne webové sídla, mobilné aplikácie a online rozhrania pre verejnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia spĺňali požiadavky EÚ na prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím³⁴.

Príklady národných digitálnych iniciatív

Toto úsilie zahŕňa používanie digitálnych riešení na urýchlenie vydávania prenosného dokumentu A1 a na overenie príslušných skutočností s cieľom určiť uplatniteľné právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia, ako to robia francúzsky inštitút URSAFF a belgický Národný úrad sociálneho zabezpečenia. Napríklad v Belgicku sa 80 % žiadostí spracúva bez ľudského zásahu a prenosné dokumenty A1 sa vydávajú do 24 hodín. Tento vývoj prispel aj k zlepšeniu presnosti rozhodnutí a správnosti informácií uvádzaných v dokumentoch.

Inštitúcie niektorých členských štátov zaviedli plne automatizované procesy na priznávanie dávok. Napríklad poľská sociálna poisťovňa (ZUS) a jej automatický softvér na priznávanie rodinných dávok a belgická Všeobecná banka pre sociálne zabezpečenie.

³³ Niektoré z členských štátov, ktoré odpovedali na dotazník pracovnej skupiny pre digitalizáciu koordinácie sociálneho zabezpečenia (8. marca 2023) poukázali na riziká a výzvy spojené s rôznymi stupňami digitalizácie a automatizácie v oblasti sociálneho zabezpečenia medzi členskými štátmi.

³⁴ Pozri poznámku pod čiarou č. 34.

Taliansky Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS) využíva hĺbkovú analýzu údajov a umelú inteligenciu na odhaľovanie a prevenciu prípadov podvodu alebo chýb pri priznávaní dávok sociálneho zabezpečenia.

Členské štáty preukázali zvýšený záujem o dvojstrannú a viacstrannú výmenu informácií a prepojenie príslušných databáz sociálneho zabezpečenia (napr. riešenie zavedené vo Fínsku a v Estónsku na automatizovanú výmenu údajov medzi ich vnútroštátnymi registrami obyvateľov).

Okrem úplnej implementácie systému elektronickej výmeny informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI), ktorá je prioritou, by členské štáty mali pokračovať v investíciách do digitalizácie svojich systémov sociálneho zabezpečenia, a to aj s cieľom zabezpečiť bezproblémovú digitálnu používateľskú skúsenosť pre mobilných občanov a podniky. Na podporu tohto procesu sú k dispozícii rôzne nástroje financovania EÚ, napríklad program Digitálna Európa (DIGITAL)³⁵, Program InvestEU, Európsky fond regionálneho rozvoja, Nástroj technickej podpory³⁶ a Európsky sociálny fond plus³⁷. Opatrenia zamerané na digitalizovanie verejných služieb a modernizáciu procesov verejnej správy sa uvádzajú vo všetkých plánoch obnovy a odolnosti, v rámci ktorých sa musí aspoň 20 % celkových zdrojov plánu vyčleniť na digitálne ciele.

Mala by sa uľahčiť výmena najlepších postupov týkajúcich sa vnútroštátnych nástrojov a riešení. Vzhľadom na svoj mandát by podporu mohol poskytnúť Európsky orgán práce (ELA), a to pomocou pri budovaní komunity praxe a podporovaním pravidelnej výmeny skúseností medzi vnútroštátnymi správnymi orgánmi.

S cieľom podporiť úsilie členských štátov Komisia vyzýva orgán ELA, aby:

- zhromažďoval osvedčené postupy v roku 2024 a prostredníctvom špecializovaných seminárov uľahčil medzi vnútroštátnymi orgánmi pravidelnú výmenu informácií o digitálnych nástrojoch v oblasti sociálneho zabezpečenia vrátane cezhraničných služieb,
- na základe výsledkov tejto činnosti analyzoval vnútroštátne digitálne riešenia zahŕňajúce všetky podoblasti sociálneho zabezpečenia, digitálnu vyspelosť vnútroštátnych systémov a dostupné zdroje na vnútroštátnej úrovni. Na základe toho budú prijaté opatrenia na zlepšenie zacielenia investícií a podporu tých, ktorí zaostávajú.

Komisia vyzýva členské štáty, aby:

- dokončili plné zavedenie systému EESSI a digitalizáciu troch postupov koordinácie sociálneho zabezpečenia uvedených v prílohe II k nariadeniu o jednotnej digitálnej bráne,

³⁵ Rozpočet programu DIGITAL na roky 2021 – 2027 je 7,5 miliardy EUR v bežných cenách, pričom zahŕňa 1,1 miliardy EUR na zabezpečenie rozumného využívania digitálnych technológií v celom hospodárstve a spoločnosti.

³⁶ Pozri napríklad: https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/labour-market-social-protection-and-migration/strengthening-administrative-capacity-italian-national-institute-social-security_en.

³⁷ Viaceré krajiny používajú tieto nástroje na podporu iniciatív zameraných na digitalizáciu koordinácie sociálneho zabezpečenia (napr. z Európskeho sociálneho fondu plus sa podporuje systém EESSI a z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a z programu DIGITAL sa podporuje pilotný projekt ESSPASS).

- do roku 2025 zabezpečili, že ľudia budú môcť požiadať online aj o iné prenosné dokumenty v oblasti nemocenských dávok, v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania a v oblasti dávok v nezamestnanosti nad rámec tých, pre ktoré sa majú postupy digitalizovať podľa nariadenia o jednotnej digitálnej bráne, a získať takéto dokumenty online,
- zachovali úroveň investícií do automatizácie procesov na vybavovanie vnútroštátnych a cezhraničných prípadov týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia a sociálnej ochrany a zároveň pracovali na ďalšej interoperabilite medzi vnútroštátnymi systémami sociálneho zabezpečenia,
- zintenzívnili úsilie s cieľom splniť do roku 2030 ciele programu Digitálne desaťročie, aby bolo 100 % kľúčových verejných služieb dostupných online, a to aj v oblasti sociálneho zabezpečenia, a aby 100 % občanov malo prístup k prostriedkom elektronickej identifikácie (eID), ktoré sa budú používať na účely kľúčových verejných služieb v celej EÚ, a to aj na účely sociálneho zabezpečenia.

Komisia takisto vyzýva Európsky parlament a Radu, aby:

- urýchlene dosiahli dohodu o preskúmaní pravidiel EÚ v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia. Komisia bude naďalej podporovať spoluzákonodarcov pri dosahovaní tohto cieľa.

4. Prechod na digitálne integrovanejší systém koordinácie sociálneho zabezpečenia

Komisia a členské štáty v posledných rokoch vytvorili základy pre moderný a digitalizovaný systém koordinácie sociálneho zabezpečenia, pokiaľ ide o cezhraničnú výmenu informácií medzi orgánmi, ako aj o poskytovanie služieb občanom a podnikom.

Je nevyhnutné pokračovať v tomto úsilí a urýchliť pokrok na ceste k interoperabilnejším a prepojenejším systémom sociálneho zabezpečenia, ktoré sú ústretové voči občanom a podnikom. Do značnej miery to závisí od politického vedenia, odhodlania a investícií a vyžaduje si to dlhodobejšiu víziu.

Cieľom je umožniť bezproblémový a bezpečný cezhraničný tok informácií, urýchliť a zjednodušiť prístup občanov a podnikov k službám sociálneho zabezpečenia a zabezpečiť pre nich nezaťažujúce využívanie týchto služieb v celej EÚ.

Na dosiahnutie tohto cieľa a zavedenie prístupu orientovaného na občanov a podniky by bola potrebná integrovanejšia výmena údajov medzi systémami sociálneho zabezpečenia s väčšou **interoperabilitou**, a to v súlade s návrhom aktu o interoperabilnej Európe³⁸, **automatizáciou**, **štandardizáciou** údajov o sociálnom zabezpečení a s **priamym prístupom k pôvodnému zdroju údajov**³⁹.

Takýmto integrovaným prístupom by sa zjednodušili administratívne procesy, znížila

³⁸ Cezhraničná interoperabilita prispieva k lepšiemu poskytovaniu prepojených služieb a prinesie občanom a podnikom úsporu nákladov pri ich styku s orgánmi verejnej správy. Úspora nákladov pri styku s orgánmi verejnej správy sa odhaduje na 5,5 milióna EUR až 6,3 milióna EUR v prípade občanov a na 5,7 mld. EUR až 19,2 mld. EUR v prípade podnikov – [pracovný dokument útvarov Komisie \(2022\) 721](#).

³⁹ Na konferencii o digitalizácii v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia a pracovných preukazov a v rámci pracovnej skupiny pre digitalizáciu sa mnohé zainteresované strany zhodli na potrebe ďalšej interoperability, štandardizácie údajov a automatizácie.

administratívna práca a manuálne úlohy a umožnilo by sa efektívnejšie pridelenie zdrojov. Interoperabilita by vnútroštátnym orgánom umožnila integrovať údaje z viacerých zdrojov a zabezpečila by sa ňou výmena presných a aktuálnych informácií medzi systémami. Takéto interoperabilné výmeny sú potrebné aj so systémami, ktoré sa vzťahujú na mobilných pracovníkov, ktorí nepatria do rozsahu pôsobnosti pravidiel EÚ o koordinácii sociálneho zabezpečenia, ako sú zamestnanci medzinárodných organizácií a inštitúcií a iných orgánov EÚ. Automatizované systémy by orgánom mohli pomôcť odhaľovať vzorce podvodnej činnosti, do ktorých sú zapojené viaceré miesta v rôznych krajinách. To by prinieslo úsporu nákladov a zabezpečilo by sa tým, že dávky sa dostanú k ľuďom, ktorí ich skutočne potrebujú, a že ľudia budú účinne chránení.

Občania by mohli pristupovať k službám a dostávať dávky jednoduchšie, pričom by sa šetril čas aj námaha. Pre podniky poskytujúce služby cezhranične by boli prínosom jednoduchšie procesy a zvýšená presnosť údajov.

Na podporu bezproblémovej používateľskej skúsenosti občanov, podnikov a vnútroštátnych správnych orgánov v súvislosti s cezhraničnou mobilitou pracovnej sily, a to fyzickou aj virtuálnou mobilitou, je dôležité prijať opatrenia aj mimo oblasti sociálneho zabezpečenia a **podporovať medziodvetvovú interoperabilitu**⁴⁰. To by si vyžadovalo preskúmanie rôznych procesov upravujúcich nielen koordináciu sociálneho zabezpečenia, ale aj vysielanie pracovníkov, cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a vzájomné pôsobenie medzi koordináciou sociálneho zabezpečenia a pracovným právom, zdanením⁴¹ a právom obchodných spoločností. Cieľom je zvýšiť zrozumiteľnosť, zjednodušiť administratívne postupy a preskúmať synergie medzi digitálnymi riešeniami vyvinutými v rôznych sektoroch⁴².

V rámci akékoľvek ďalšieho postupu by bolo potrebné dôsledne posúdiť potreby, pridanú hodnotu a očakávaný vplyv vrátane finančného vplyvu zavedenia dodatočnej interoperability, technických požiadaviek a spoločných noriem pre výmenu údajov. Mali by sa v rámci neho zväziť zásady subsidiarity a proporcionality, ako aj právne a organizačné otázky.

Takisto by bolo potrebné zaoberať sa výzvami spojenými so súkromím a s ochranou osobných údajov, najmä v prípade umožnenia ďalšej výmeny údajov. Podobne by v súvislosti s využívaním algoritmov a umelej inteligencie boli potrebné dôkladné záruky, a to aj na ochranu jednotlivcov pred rizikom zaujatosti a diskriminácie.

S cieľom prediskutovať hlavné opatrenia, ktoré sa majú prijať, a monitorovať a vyhodnocovať pokrok sa uskutočnia pravidelné výmeny informácií na vysokej úrovni s členskými štátmi.

Komisia:

- začne v roku 2024 realizovať štúdiu o ďalšom dlhodobom vývoji v oblasti digitalizácie koordinácie sociálneho zabezpečenia, v rámci ktorej sa okrem iného:
 - analyzujú potreby, náklady a prínosy zabezpečenia ďalšej interoperability vo

⁴⁰ 80 % respondentov na dotazník na účely konferencie o digitalizácii v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia a pracovných preukazov sa domnievalo, že EÚ a členské štáty by mali investovať viac do i) cezhraničnej interoperability zahŕňajúcej súvisiace politické oblasti a ii) automatizácie.

⁴¹ Komisia pracuje na spôsoboch, ako uľahčiť vykonávanie práv daňovníkov a zjednodušiť daňové povinnosti, ako sa uvádza v [Akčnom pláne](#) pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy.

⁴² Napríklad v článku 4 [návrhu smernice](#) Komisie na ďalšie rozšírenie používania digitálnych nástrojov a procesov v rámci práva obchodných spoločností EÚ sa stanovuje posúdenie potenciálnej interoperability medzi [systémom prepojenia obchodných registrov](#) (BRIS) a inými systémami, napríklad v oblastiach zdaňovania a sociálneho zabezpečenia. Systém BRIS poskytuje vo všetkých jazykoch EÚ bezplatný prístup k informáciám o spoločnostiach zhromaždeným priamo z vnútroštátnych obchodných registrov.

vnútroštátnom a cezhraničnom kontexte, ako aj medzi sektormi, pričom sa bude vychádzať zo vstupných informácií prijatých od orgánu ELA, členských štátov, inštitúcií sociálneho zabezpečenia, sociálnych partnerov a iných príslušných zainteresovaných strán,

- preskúma príležitosti na ďalšie zjednodušenie a zefektívnenie postupov upravujúcich voľný pohyb ľudí a pracovníkov v rámci EÚ s cieľom dosiahnuť bezproblémovú digitálnu používateľskú skúsenosť,
- raz ročne zorganizuje stretnutia na vysokej úrovni s členskými štátmi s cieľom prediskutovať a podporiť implementáciu ďalšej digitalizácie, štandardizácie a automatizácie v rámci koordinácie sociálneho zabezpečenia, čo uľahčí uplatňovanie voľného pohybu a mobility pracovnej sily vrátane zvýšenej interoperability s ostatnými príslušnými sektormi.

Komisia vyzýva členské štáty a všetky zainteresované strany, aby:

- aktívne prispievali k dosahovaniu cieľa digitálne integrovanejšieho systému koordinácie sociálneho zabezpečenia prostredníctvom ďalších investícií do digitalizácie na vnútroštátnej úrovni s náležitým zohľadnením vývoja na úrovni EÚ a v iných členských štátoch.

5. Závery

Digitalizácia uľahčuje občanom cezhraničné uplatňovanie ich práv sociálneho zabezpečenia znížením prekážok voľnému pohybu a mobilite pracovnej sily, čím občanom zjednodušuje pohyb v rámci EÚ, ak cestujú, žijú, pracujú alebo študujú v iných členských štátoch. Prostredníctvom zjednodušenia postupov takisto prispieva k predchádzaniu podvodov a znižuje administratívnu záťaž podnikov poskytujúcich služby v zahraničí. V konečnom dôsledku sa tým stimuluje udržateľný rast a zlepšuje konkurencieschopnosť.

Hoci bol v posledných rokoch dosiahnutý významný pokrok, na naplnenie cieľa bezproblémovej a nezaťažujúcej používateľskej skúsenosti mobilných občanov a podnikov je nevyhnutné zintenzívniť na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni opatrenia zamerané na automatizovanejšie, interoperabilnejšie a integrovanejšie vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia.

Komisia je plne odhodlaná usmerňovať a podporovať členské štáty a vnútroštátne správne orgány v ich úsilí urýchliť digitálnu transformáciu v celej Európe.

Pokračujúca spolupráca členských štátov a ich ďalšie politické a finančné odhodlanie sú naďalej nevyhnutnými predpokladmi na budovanie digitálnejšej Európy, a to aj v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia, s cieľom podporiť voľný pohyb a spravodlivú mobilitu pracovnej sily.